

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TỔNG THỊ DUNG

**NGHÈO ĐÓI VÀ NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG
ĐẾN NGHÈO ĐÓI TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN
(GIAI ĐOẠN 2007 - 2011)**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TỔNG THỊ DUNG

**NGHÈO ĐÓI VÀ NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG
ĐẾN NGHÈO ĐÓI TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN
(GIAI ĐOẠN 2007-2011)**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 60.31.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Gấm

THÁI NGUYÊN, NĂM 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, đây là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và mọi thông tin, tài liệu trình bày trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng 8 năm 2012

Tác giả luận văn

Tống Thị Dung

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản lý Sau Đại học, Phòng Đào tạo cùng các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Đại học Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt tôi vô cùng biết ơn và tỏ lòng kính trọng sâu sắc đến PGS.TS. Nguyễn Thị Gấm - người đã nhiệt tình hướng dẫn tôi hoàn thành đề tài này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của các cán bộ, lãnh đạo phòng Bảo trợ xã hội thuộc Sở Lao động TB&XH tỉnh Thái Nguyên, phòng Lao động TB&XH, Phòng Nông nghiệp & PTNT, phòng Thống kê hai huyện Phú Lương, Định Hóa đã tạo điều kiện rất thuận lợi cho tôi trong việc thu thập số liệu, nghiên cứu địa bàn.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, gia đình và bạn bè đồng nghiệp đã luôn động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày tháng 8 năm 2012

Tác giả luận văn

Tống Thị Dung

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục chữ viết tắt	vi
Danh mục các bảng	vii
Danh mục các hình.....	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu chung	2
2.2. Mục tiêu cụ thể	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	2
3.1. Đối tượng nghiên cứu	2
3.2. Phạm vi nghiên cứu của đề tài	2
3.2.1. Không gian nghiên cứu	2
3.2.2. Thời gian nghiên cứu	3
3.2.3. Nội dung nghiên cứu	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NGHÈO ĐÓI.....	4
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	4
1.1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài	8
1.2. Phương pháp nghiên cứu.....	22
1.2.1. Câu hỏi nghiên cứu	22
1.2.2. Các phương pháp nghiên cứu	22

1.2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích	25
Chương 2. NGHÈO ĐÓI VÀ CÁC NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG TỚI NGHÈO ĐÓI TẠI KHU VỰC MIỀN NÚI TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN (2007 - 2011)	27
2.1. Tình hình cơ bản của địa bàn nghiên cứu	27
2.1.1. Điều kiện tự nhiên địa bàn nghiên cứu	30
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội địa bàn nghiên cứu	35
2.1.3. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	38
2.1.4. Tình hình thực hiện một số chương trình, dự án giảm nghèo tại tỉnh Thái Nguyên giai đoạn (2007-2011).....	41
2.1.5. Hiện trạng nghèo đói của tỉnh Thái Nguyên.....	47
2.1.6. Hiện trạng nghèo đói của huyện Định Hóa	50
2.1.7. Hiện trạng nghèo đói của huyện Phú Lương	52
2.1.8. Một số kết quả thực hiện chính sách Nhà nước hỗ trợ người nghèo ở hai huyện Định Hóa và Phú Lương	53
2.2. Thực trạng đói nghèo của nhóm hộ nghiên cứu.....	54
2.2.1. Tình hình chung của nhóm hộ nghiên cứu.....	55
2.2.2. Thu nhập bình quân của hai nhóm hộ nghiên cứu.....	65
2.2.3. Phân tích tình hình sản xuất và thu nhập của hộ.....	69
2.2.4. Đầu tư cho các hoạt động của nhóm hộ nghiên cứu	73
2.2.5. Phân tích các nhân tố tác động đến nghèo đói của hộ gia đình.....	76
2.2.6. Đánh giá ảnh hưởng của các nhân tố tới thu nhập của nhóm hộ nghiên cứu năm 2007, năm 2011 bằng hàm sản xuất Cobb-Douglas ...	83
2.2.7. Kết luận về thực trạng nghèo đói và các nhân tố tác động đến nghèo đói của các hộ gia đình ở khu vực miền núi tỉnh Thái Nguyên.....	88
Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO CHO HỘ NÔNG DÂN Ở KHU VỰC MIỀN NÚI TỈNH THÁI NGUYÊN.....	90
3.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	90
3.1.1. Định hướng chung.....	90

3.1.2. Những mục tiêu phấn đấu cụ thể	90
3.1.3. Những định hướng giảm nghèo cho khu vực miền núi tỉnh Thái Nguyên	91
3.2. Một số giải pháp xoá đói giảm nghèo cho các hộ nông dân khu vực miền núi Tỉnh Thái Nguyên	92
3.2.1. Giải quyết nguồn vốn	92
3.2.2. Tăng hiểu biết về sản xuất cho người dân, thường xuyên cung cấp các thông tin khoa học, kỹ thuật, thị trường	93
3.2.3. Đào tạo nghề và tạo thêm việc làm	93
3.2.4. Sản xuất nông nghiệp theo hướng hàng hóa	94
3.2.5. Một số đề xuất	94
KẾT LUẬN	96
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	97
PHỤ LỤC	99

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

TT	Nội dung	Ký hiệu, viết tắt
1	Đồng Đô la Mỹ	USD
2	Hàm sản xuất Cobb-Douglas	CD
3	Ngân hàng thế giới	WB
4	Nhà xuất bản	NXB
5	Tổng thu nhập quốc nội	GDP
6	Xoá đói giảm nghèo	XĐGN
7	Bình quân	BQ
8	Lao động - Thương binh và Xã hội	LĐ-TB&XH

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Chuẩn mực đánh giá nghèo đói qua các giai đoạn.....	7
Bảng 1.2.	Tỷ lệ hộ nghèo của Việt Nam chia theo các khu vực, giai đoạn 2006 - 2010.....	13
Bảng 2.1.	Tình hình sử dụng quỹ đất của huyện Định Hóa và huyện Phú Lương.....	33
Bảng 2.2.	Tổng hợp hộ nghèo, hộ cận nghèo tỉnh Thái Nguyên năm 2010 ...	48
Bảng 2.3.	Kết quả giảm nghèo huyện Định Hóa, giai đoạn 2007 - 2011.....	51
Bảng 2.4.	Kết quả giảm nghèo huyện Phú Lương, giai đoạn 2007 - 2011	52
Bảng 2.5.	Kết quả thực hiện chính sách Nhà nước hỗ trợ người nghèo huyện Định Hóa và huyện Phú Lương năm 2011.....	54
Bảng 2.6.	Thông tin chung về chủ hộ điều tra	55
Bảng 2.7.	Tình hình thành phần dân tộc và lao động của hộ	56
Bảng 2.8.	Nguồn lực đất đai của hộ qua thời kỳ 2007-2011.....	58
Bảng 2.9.	Thông tin chung về điều kiện sinh hoạt của chủ hộ.....	59
Bảng 2.10.	Tình hình trang bị tài sản phục vụ SXKD & đời sống.....	61
Bảng 2.11.	Thống kê số lượng vật nuôi của hai nhóm hộ nghiên cứu.....	64
Bảng 2.12.	Thu nhập bình quân của hai nhóm hộ	66
Bảng 2.13.	Kết quả sản xuất ngành trồng trọt của nhóm hộ nghiên cứu	70
Bảng 2.14.	Tình hình sản xuất ngành chăn nuôi của nhóm hộ nghiên cứu.....	73
Bảng 2.15.	Chi phí cho hoạt động trồng lúa.....	73
Bảng 2.16.	Chi phí bình quân về chăn nuôi của các hộ nghiên cứu	74
Bảng 2.17.	Các khoản chi phí cho sinh hoạt	75
Bảng 2.18.	Tổng hợp các nguyên nhân dẫn đến đói nghèo của các nhóm hộ nghiên cứu.....	77
Bảng 2.19.	Tình hình nguồn vốn của các nhóm hộ	79
Bảng 2.20.	Tổng hợp tham gia chương trình khuyến nông của các nhóm hộ.....	81

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1: Bản đồ hành chính Tỉnh Thái Nguyên.....	28
Hình 2.2: Khả năng tiếp cận nguồn vốn vay của các nhóm hộ.....	80